

دایکیان

حه زیش دهکا بژ بینهوه .. هه موو پوژیکیش برویه کانی
هه لدهگری .. هه ردوو بروی دهبن به دوو ملسی رهمش و به
ته ویلو لاجانگیدا مه له دهکهن .. توژیکي زهر دیش به
پرووی خویدا دهیژینی .. هیشتا زور گه نجه .. به لام له چ
ته مه نیکدایه ؟ نه وه هیچیلن نلیزانن .. بهس له چلو دایکی
نهو منالانهی قوتبخانه که یلان : که ئی گه نجتیر دیاره ..
سه پیریلن پی ده هات که نهو دایکانه نهو منده پیرو زربه و
قه له وه .

دایکیان جگه ره یه کی زور ده کیشی .. په نجه کانی به
دوو کهل پیسو زهر دن .. هه تا له نیو پیخه فه که شیدا .. بهر
له وه ی بنوی .. هه جگه ره ده کیشی .. هه رسیکیان به یه ک
لیفه ی زهر دو له سه ر یه ک قه ره ویله ی دوو که سی به یه که وه
ده نووستن .. دایکیان ده که وته سه ره پری لای ده رگا که ..
له سه ر میزه نزیکه که ش لامپایه ک دانراوه .. تیشکیکی کز
ده به خشی .. لامپاکه ش به قوماشیکی سوور ته نراوه .. شه وانه
دایکیان بو خویندنه وهو جگه ره کیشان داده نیشی و خوی
ده گرخینی .. هه ندی چاریش زور درهنگ دیته وه ..
مناله کانیش له خه وه ناگا دین و ئی ده پرسن .. ناخوتا نیسته
له کوئی بووه : نه ویش هه همیشه هه ر نه م وه لامانه ی به سه ر
ده مه وه بوون :

چیروکی ژنه نووسه ری

نیسانی

ناتالیا گنزبیرگ

○

وه رگیزانی له ئینگلیزییه وه

شینزاد حسن

○

دایکیان ئالسه رته تیکی وردیله و باریک و لاوازه ..
هه ردوو شانیشی که منی خرو که وانه یین .. به رده وام
کراسیکی شین و بلووزیکی خویری سوور بلو له بهر دهکا ..
قژیکی رهمش و کورت و لوول .. هه همیشه پونی ئی نابری ..

« له سینه ما بووم ! »

یان ..

« له گه ل ئافره تیکی هاو پیمان بووم .. »

به لام ئه م ئافره ته كئي به .. نه يانده زانی .. چونكه قهت ژنيك سهری به ماله كه يان دانه گرتوووه و عودالی دیده نی دایکیان بی .. پاشان دایکیان بیی دهوتن : پیوسته بوو وهریگیزن تا جله کانی دابکه نی .. خشه ی دا که ندنی کراسه که یان ده بیت .. سیبه ره که ش به سهر دیواره که وه سه مای ده کرد .. له ته که هه ردوو کوپه که یه وه ده خزایه

ده خزایه نیو نوینه که .. له شیکی لاوازو باریکی نیو کراسیکی شهوی ئاوریشمین و سارد .. ئه وانیش لی و ه دور ده که و تنه وه .. چونکه هه رده م دادو بی دادی بوو که بو لی نزیك ده که ونه وه .. پرته و بوله ی نه ده براهی وه له سهر نه وه ی که دوا ی خه و تنیان بی له قه ی ئه وانی به رده که وی .. هه ندنی جاریش بو نه وه ی مناله کان خه ویان لی بکه وی .. لامهاکه ی ده کوژانده وه .. دوا بی بو خوی به ته نیا له نیو بی دهنگی و تاریکیدا دوو که لی جکه ره ی هه لده مژی .

دایکیان ئافره تیکی به پله و پایه دارنی به .. به پیچه وانه ی داپیره و باپیره و پوره - کلیمینتینا - یان که ناوانه به سهر دان له لادی وه ده هات و که سته نه و که نمه شامی بو ده هینان .. ئه وان هه ر سیکیان سه نگین و به نگین و شت له ده ست هاتوون ..

« دیومیرا ، ی خزمه تکاریش شته .. « گیوفانی ، : کول هه لگرو وهره م داریش خاوه ن ناوونیشانی خویه تی و ده توانی کورسی جوان له دارحه یزه ران دروست بکا ..

هه موویان له چاوی ئه و دوو براهی که سانی به رزه به ده سته لاتو پایه و پله ن .. ئه وان مروفی ئه و پهنده به هیزو توانان که جئی باوه رو متمانه بن .. ده توانن بلین « نا » .. خوه دشتوانن بلین

« نا » .. ده ست بو هه ر شتی به رن .. لی شاره زاو پسه پین .. هه میشه هوشمه ندو به ووه و زهن .. که سانیکن ده توانن له دزو په شه باش بتهاریزن .. که چی خویان که ر دایکه ش له ماله وه بی هه ر ده ترسن .. هه روه ک بلی به ته نیا بن .. بو « نا » و « نا » ش قهت ئه و ئافره ته نه ترسه نی به بتوانی بلی : نه خیر یا خود به لی .. هه ر ده زانی به دهنگیکی پرله بیزارییه وه به سه ریاندا بشیرینی :

« ئه ی هاوار .. ئه و هات و هاواره بپرنه وه .. خه ریکه میشکم به قئی ! »

خو ئه که ریش داوا ی موله تیان لی کردبا تا ئه و شته بکه ن یان ئه وی تر به کسه ر ده بیوت :
« له داپیره بپرسن ! »

یان به که مجار بیی دهوتن : نهه .. دوا بی : به لی .. دیسانه وه : نهه .. ئه وسا سهری له خوی ده شیواندو ده یکرد به گیره شیوین .. هه ر جاریکیش که له گه ل دایکیان ده چوونه ده ری تووشی دله کوتی و پارایی ده بوون .. ئارامیان لی هه لده گیرا و ترسیان لی ده نیشت . چونکه هه میشه کووچه و کولانه کانی لی ده گوپرا و ری ی ون ده کرد ..

دوا بییش بو ده ر باز بوون و هاتنه وه سهر ری .. ده بووا به بکه ویته سو راغ و پرسین له پولیس .. جکه له وه ش زور به گالته چاری و ترس و له رزه وه بو شت کرین هه لیده کوتایه سهر دوکانه کان .. جاریش نه بوو له دوکانیکا شت له یاد نه کاو به جئی نه هیلن .. جار ی ده ست کیش .. جار ی جاننا .. یا مل پیچه که ی .. دوا بی به په له ده که راپه وه وه ده که وته پشکنین و مناله کانیش له وه ته ریق ده بوونه وه ..

چه که جه کانی دایکیان زور ناریک شه رزه و شیواو بوون .. شته کانی له و ناوودا په رت و بلاو ده کرده وه .. به یانین دیومیرا ریکی ده خسته وه .. ئه ویش پرته و بوله ی بوو به ده ستییه وه .. بگره داپیره شی بلنگه ده کرد تا ئه و قیامه ته به چلوی خوی بیینی .. دوا بییش به یه که وه جلو به رگه و گو ره وی دراویان هه لده گرتوه وه .. هه رچی

توزو خولو پيسی نهو نلوه هه بوو .. بهیه کهوه
 دهیان مالی .. سر له به یانین دایکه سه ریکی له بازار
 دمدا : ده که پرایه و مو زه مبیله ته لداره که ی توور
 هه لده دایه سر میزه مه ره پیه که ی نلو مو به ق .. به
 په له پروزی در ده په پری و سواری پاسکیله که ی ده بوو ..
 له ویشه وه بوئو نولیس هی کاری تیا دم کرد .. پاشان
 دیومیرا سهیری هه موو شته کانی نلو زه مبیله که ی
 دم کرد .. یه که یه که دستی له پرتقاله کان دمدا ..
 گوشته که شی به سر دم کرد موو .. دیسانه وه ده که و ته وه
 هوارو فیغان .. داپیره ی بلنگ دم کرد تا بیینی به نلوی
 گوشت چ چه ره چه قلته یه کی کریوه .. دوا ی ساعات دوو
 دایکه ده که پرایه وه .. نهو کاته ی هه موو دستپان له
 خواردن ده کیشایه وه .. نهویش خیراخیرا ده که و ته سر
 نان خواردن .. ته و او یک روز نامه که ی له چاولیکه که ی نریک
 ده خسته وه .. دیسانه وه جرتیکی دم کردو خوی هه لئه دایه
 سر پاسکیله که ... داپیره خوت بگره هاتم .. ومختی
 شیوانیش بو ته نها ده قلته یه که هه ر دوو کوره که ی چولیان
 پهی ده که و ته وه .. به لام دوا ی نانی شیوانیش زوریه ی
 جار له ماله وه خوی نه دم کرد و تی ده ته قلند .. هه رچی
 نووسپنه و مو دهرزو دهرنیکان هه بووایه .. له زووری
 نووستنه که دا ته و او یان دم کرد .. وینه یه کی گوره
 کراوه ی پلوکیان له سه رووی پنخه فه که وه هه لو اسراوه ..
 ریشیکی رهش و پرو دیریز .. سه ریکی رووتلوه .. به خووبه
 چاولیکه یه که وه که چوارچینه که ی له نیسکه پشتی
 کیسه له .. هه روه ها وینه یه کی دیکه ش له سر میزه که
 دانراوه .. نهویش هه ر وینه ی بلوکیانه که کوره
 چکولانه که ی له بلومش گرتووه .. که بلوکه مرد نه وان زور
 سلوا بوون .. هیچ شتیکیان دهر باره ی نهو پیاره نایه ته ره
 یاد .. به لام تا راده یه که له خه یال و بیره وه ری کوره که وه که دا
 تارمایی نیوه پویه کی زردو دورو به سه رچوو دهر ده که وت ..
 هه ر له و گونده ی پوره - کلیمنتا - یان : نه و سا که باوکی
 خستبویه ناو عه ره بانیه کی سه وزو بچووک .. به ناو
 چیمه نه که دا پالی پیوه دنا . زه مانی به سه چوو .. پروزی
 له سر داره رایه ل کراوه کانی بن میچی خانووه که ی پوری
 هندی له و پارچانه ی عه ره بانیه کی دوزییه وه .. که تی دلی بی

خوش بوو که ده سک و ویله که ی هه ر به تازه یی مایونه وه ..
 دینه وه یادی که باوکی پالی به عه ره بانیه که وه

دنا .. به دم پاکردنه وه چون ریشه یان و
 دریزه که ی ده شنایه وه : وک کسی له فرین دابی .. نهرمه
 هور شه یه کی لیوه ده هات و ده بییست ..
 سه بلره ت به و بلوکه هچی دیکه یان نه دم زانی .. به لام
 له و پروایه دا بوون که ده بی مروفیکی به هیزو هوشمه ند
 بووبی .. به ویستی خویشی توانیویه تی بلی : « نه خیر » یا خود
 « به لی » کاتی باپیره و دیومیرا له دایکی کوریزگه کان توو په
 ده بوون .. داپیره هه لده که پرایه وه پهی ده وتن : هه قه نه وان
 بوی به داخله وین .. چونکه نافرته تیکی بی به خت و
 چاره ره شه .. هه روه ها ده یوت : نه گه ر [یوگینو - باوکی
 کوریزگه کان] وا زو نه مردبایه ..
 نه م نافرته وای تی به سه ر نه ده هات و ژنیکی دیکه و زور جیای تی
 دهر ده چوو .. که چی نه م بی یه غباله به م جوانی و جحیلی به
 میرده که ی له دست رویشت .
 ماوه یه که باس و خواسی دایکی بابیان له گوپی هه بوو ..
 قه تیش نه و پیره ژنه یان نه دی بوو .. چونکه له فهره نسا ده ژیا ..
 به س نامه و دیارییه کانی کرستمسی بو ده ناردن : پاشان نه ویش
 پیری هیزی تی سه ندو .. خوابو خوی برده وه .
 دوا ی هه موو نیوه پویه کی دره ه .. کاو و چا
 خواردنه وه ..

هه ر دوو برا ده که وتنه که سته نه خواردن .. یا نان و
 سرکه و زه یان تیکه ل ده کرد .. دوا ی موتالو دهرزو دورو
 نووسینه وه .. هه قی نه و میان بی دهره که بچه گوپه پانه
 چکولانه که و یاری بکن .. یان ده چوونه نیو که لاه
 بووخواه کانی حه مامی گشتی که له ژیر بو مبابارانی فرو که دا
 بوو دوومان کرابوو . تا بلی ژماره یه کی زور له کوتر - له و
 گوپه پانه چکولانه دا - هه لده فرین و ده نیشتنه وه ..
 مناله کانیش له وی ورده نانیان بو کوتره کان هه لده پرشت ..
 دیومیراش زه رفیک ورده برنجی بو ده هینان .. تیکرای منالانی
 دهر و دروسی له وی گو ده بوونه وه .. بی جکه له منالانی
 قوتانجان هه .. نه وانه ی تریش ده هاتن که هه موو

یه کسه همه یه کله یانه ی گه نجان تووشیان ده هاتن له و یانه ی که یاری توپ توپین داده مه زرا .. له گه ل - دۆن فیچلیانی - که خوی باده داو کراسی تراکسوته کی هه لده کیشاو شه قی ده هاویشیت هه ندی جاریش له گوڤه پانه که دا ده که وتنه یاری توپ توپین .. یان ده یان گوڤی به گه مه ی دزو پولیس . جاریش داپیره له بالکونه که وه به دیار ده که وت .. هاواری لی ده کردن وریا بن نه با تووشی نازاری بن یان شوینیکیان بشکی : له گوڤه پانه تاریکه که وه .. بووه و نهومی سی یه م سه بریان هه لده ببری .. له وپوه په نجه ره کانی ماله وه بوونک و دلگيرو دلخوشکه ربوون .. ده شیان زانی به ناسانی ده توانن بگه رینه وه نه ویندهر .. له به رده می زوپاکه دابنیشن و خویان گه رم که نه وه .. له تاریکی شه ویش خویان بیاریزن .. داپیره و دیومیرا له مووبه که که دا دابنیشن و په پوو پاتالو کونه کراس و به رگه پخه فکان بهر ته قه ل و پینه ده دن .. باپیره ش له ژووری نان خواردن ، به خوو به شه فقه وه ، دابنیشن ووه و مژله پایبه که ی ددها .. داپیره ش تا خوا ده لی به س زریه و قه ل و بوو .. هه همیشه جلی ره شی له بهر ده کرد .. میدالیایه کی به سه رسینه یدا شوڤ کرد بووه .. له گه ل وینه یه کی خاله - نوریست - که له و شه رده دا کوژرا بوو .. داپیره له هه موو چیشیت لینانیکدا ده ستاو خوش و که بیانوی چاک بوو .. خو چلغراکه ی هه ر باس ناگری .. هه تا نیتش که هه راشن هه ندی جار هه لیان ده گری و ده یانخانه سه ره ردو نه ژنوی .. داپیره که لی گوشتته : سنگه و به روکی نه رم ویان و دودانه بین .. له یاخه ی کراسه ره شه که یه وه ژیر کراسیکی نه ستووری سیی و یاخه گرنج گرنجی خوری دیاره که به دهستی خوی دووریو یه تی .. له سه ره چوکی نه نه قنچ داده نیشن .. نه ویش له دیالکتی خویانه وه وشه ی ناسک و خوش و پر له سوژی به گوینانا ده چرپاند .. یاشان توفه یه کی له قژی توپه ل کراوی یشتی سه ری ده کرده وه و گوئی مناله کانی هه پاک ده کرده وه .. نه وانیش ده یانزریکاندو هه ولیان ددها پرکاریان بی .. نا له و کاته دا باپیره به خوو به پایبه وه ناو ده رگاکه ی لی ده گرتن .

زوو .. باپیره له قوتانجانیه کی ناماده ییدا زمانی

یونانی و لاتینی ده وته وه .. نیستا که خانه نشینه و خه ریکی نووسینه وه ی « ریزمانی یونانی » یه : ناواناوه زوریه ی قوتابیه کانی سه رده می نه وسای خویندن دین و سه ری لی ددهن .. دیومیراش ده بی قاوه یان بو بکا .. له کونجی لای ده ست شوڤه که و ناو ده ستخانه که دا چه نده ها پارچه کاغه زی کتیبی راهینان و ده ست نووسیکی زوو وه رگیڤر دراوی لاتینی و یونانی له و ناو ده ا که وتوون .. دیاریشه به سه ور یان شین ده ستکاری کراون . باپیره ریشیکی سه ی و توپزی به رچه ناگی هینشتوته وه .. خو ده بووایه هه ردوو براکه هات و هاوارو به زم نه نینه وه .. چونکه باپیره دوا ی نه و هه موو سالانه ی قوتانجان ه میشکی ماندوو وه ته وا و قیچکه ی ته نگ بووه .. نه وه نده ی ده بیست که بازار به قوڤ گیرا وه وشت له کرین نایه .. زوو زوو ده که وته دله خوربه ی و ترسی لی ده نیشیت .. سه ری سوڤ ده ما که گوئی له و پاره زوره ده بوو داوای ده که ن .. هه همیشه له سه رته وه .. هه موو سه ره له به یانینان له گه ل داپیره دا ناگری سووکه شه ریکی هه لده گیرساند .. به هانه ی به دیومیرای کاره که ره گرت و به یی دهوت : ده شی ورده ورده شه کر بدزی و له ژیره وه قاوه ی هه بخواته وه .. دیومیراش که گوئی له م بوختانه ده بوو به هه لده داوان سو ی ده هات .. ده یینه پراندو ده ییشیراندو به یی دهوت : قاوه بو قوتابیه کانی نه و ده گری که جرت و فرت دین و ده بوون .. چولی ناکن .. به لام سووکه شه رو به زمی وا هه ره ده بوو .. پاش نه ختی هه موو خوینیان سارد ده بووه .. هیمنی جی ی توڤه یی ده گرتنه وه .. مناله کان له م جوڤه گنچه له ترسیان ره وی بووه .. به لام که له نیوان دایکیان و باپیره دا ناگری شه ریکی بی نامان هه لده گیرسا .. بوخ ده هات کونی لووتیان و نوڤره یان لی هه لده گیرا نه وه که ی ؟ نه و جارانه ی که دایکیان شه وان هه زور درهنگ ده که رایه وه مانی .. نه وسا باپیره پالتوکه ی ده خسته شانی .. هه ره به بیجامه وه .. به به یی په تی له ژووره که ی ده هاته ده ری .. له لایه که وه نه و .. له لایه که وه دایکیان : ده ستیان ده کرد به قاوو قیژو هه رایه ک .. نه بیته وه !

باپیره ده بیوت : د ده زانم له کوئی بووی .. چک ده زانم له کوئی بووی .. ده شزانم تو چیت و چی ده که ی

کرایه‌مو و وتی :

د ئوه ... نا ... توش بینیت .. خوی بوو .. ئه‌وه
دایه بوو .. پیلویکیشی له کن بوو ..
برا گه‌وره‌که‌ی پووی ئی وهرگیرا : هه‌راشتر بوو ..
نه‌مه‌نی نزیکه‌ی سیلنزه (۱۳) سالیک ده‌بوو .. به‌و
لسانه‌ی برا چکولانه‌که‌ی هه‌لچوو .. په‌ست و توپه‌تر
بوو .. چونکه‌ وای ئی کرد هه‌ست به‌ خه‌مو په‌زاره‌ بکاو
بو‌ی به‌داخه‌وه‌ بی .. بو‌ خویشی داملو هه‌ستی ده‌کرد
ملت و نیگه‌رانه .. نه‌یده‌ویست ئه‌و دیمه‌نه‌ی که‌ دینبووی
بینه‌وه‌ یلای .. ویستی و خوی بنوینی که‌ هیچی
نه‌دیوه .

هیچیان لای داپیره‌ نه‌درکند .. بو‌ به‌یانی ئاینده‌ که
دایکیان خوی ده‌گوری .. کورپه‌ چکولانه‌که‌ی پی‌ی وت :
د بوینی که‌ له‌گه‌ل دۆن هیلچلانی پی‌سه‌مان ده‌کرد
تۆمن بینی .. پیلویکیش له‌گه‌لتا بوو .

دایکه‌ راچه‌نی و به‌ده‌موری خویدا خولایه‌وه .. دپرو دژوارو
ناشیرین دیار بوو .. هه‌ردوو ملسی ره‌شی سه‌رچلوانی
له‌رزین و ویک هاتنه‌وه .. وتی :

د من نه‌بووم .. ئه‌وه‌ چ قسه‌یه‌که .. وه‌ک ده‌زانن من ئیواران تا
دره‌نگانیک هه‌ر له‌ دایره‌ ده‌مینمه‌وه .. بی‌گومان به‌ه‌له‌دا
رویشتون . هاشان کورپه‌ گه‌وره‌که‌ی به‌ ده‌نگیکی هین و پر
له‌ ماندویتی وتی :

د نه‌خیر .. تو‌ نه‌بووی .. ئافره‌تیک بوو کتومت له‌ تو
ده‌چوو . هه‌ردوو کورپه‌که‌ گه‌یشتنه‌ ئه‌و راستیه‌ی که‌ ده‌بی
ئه‌م یاده‌ له‌ بیر خویان ببه‌نه‌وه .. به‌لام ته‌نگه‌ نه‌فه‌سیش
ده‌بوون تا تو‌زی ئه‌م یاده‌یان له‌ خوده‌ته‌کاند .

جاریکیان کابرای قاوه‌خانه‌که .. ئه‌و کابرایه‌ی هالتو
سووکه‌که‌ی له‌بهر بوو .. هاته‌ ماله‌که‌یان . له‌بهر هاوین
هالتوکه‌ی داگه‌ند بوو .. چاویلکه‌یه‌کی شینی له‌ چاو کردبوو ..
قاتیکی ره‌نگ کراوه‌ی که‌تانی له‌بهر دابوو .. که‌ هاتنه‌ سه‌ر
خوانی نانی نیوه‌رو موله‌تی ئی خواستن تا چاکه‌ته‌که‌ی
دابکه‌نی .. داپیره‌و باپیره‌ به‌سه‌فه‌ر بو [میلانو]
پویشتبوون .. تا خزم و خوی به‌سه‌ر بکه‌نه‌وه .. دیومیرا
که‌ رابووه‌ گونده‌که‌ی خویان .. جا بو‌یه‌ له‌گه‌ل دایکیاندا هه‌ر
خویان ته‌نیا مابوونه‌وه .. ئه‌وساکه‌ش مال چۆل بوو .. کابرا

خوی پیا کردو هات .. ئه‌و نیوه‌پوویه‌ خوان و سفره‌یه‌کی
شاهانه‌ی رازانده‌وه .. دایکیان هه‌موو شتیکی کپی .. له
که‌ بابخانه‌که‌ که‌ باب و گوشتی برژاویشی هینا .. هه‌ر له‌ فروجه‌وه
بیگه‌ر تا چه‌س هیچی نه‌راموش نه‌کرد .. مه‌عه‌رونه‌یه‌کی زور
به‌ تام و پوی بو‌کردبوون .. ته‌نها صاهه‌که‌ نه‌بی که‌ تو‌زی تیژو
به‌ سو‌ی بوو .. بی‌ شه‌راییش نه‌بوون .. دایکه‌ شادو به‌خته‌وه‌ر
بوو .. له‌سه‌ریه‌که‌ بی‌ ده‌سوورایه‌وه .. شله‌ژا بوو .. ده‌بیوست
به‌جاری هه‌موو شتی بل‌ی : ده‌بیوست باس و خواسی مناله‌کان بو
کابرا بگه‌یخته‌وه .. هی کابراش بو‌ مناله‌کان .. به‌ناوی
- ماکس - بانگی ده‌کرد .. هاشان زانیان که‌ سه‌رده‌میک له
ئه‌فریقیا بووه .. وینه‌یه‌کی زوریشی له‌ ئه‌فریقیا به‌گرتبوو ..
یه‌که‌ یه‌که‌ نیشانی ده‌دان : له‌وانه .. وینه‌یه‌کیان هی
مه‌یمونه‌که‌ی خوی بوو .. مناله‌کان ده‌رباره‌ی ئه‌و مه‌یمونه
پرسیاریکی زوریان ئی کرد .. زانیان که‌ زیت و زۆل و هوشیارو
سه‌یرو سه‌مه‌ره‌ بووه .. خوی له‌بهر دلان شیرین کردوه ..
زۆر به‌ جوانی و عه‌نتیکه‌یی داوای حه‌لواو شیرینی کردوه ..
به‌لام له‌بهر ترسی نه‌خوشیه‌که‌ی هه‌ر له‌ ئه‌فریقیا به‌جی‌ی
هیشتوره .. ئی ترساوه‌ نه‌وه‌ک هه‌ر له‌سه‌ر په‌شتی پاپوره‌که
بمیری .. مناله‌کان له‌گه‌ل - ماکس - دا بوون به‌ ئاشنا ..
به‌لینی دانی پوژی به‌یه‌که‌وه‌ بچن بو‌سینه‌ما .. ئه‌وانیش
کتیبه‌کانی خویان نیشانی کابرا دا .. کتیبه‌کی ئه‌وه‌نده‌ زوریش
نه‌بوون .. کابرا ئی پرسین ئاخو (ساتورنیو فاراندولا) یان
خویندوته‌وه .. ئه‌وانیش وه‌لامی نه‌خیریان دایه‌وه .. کابراش
ئه‌و به‌لینه‌ی دانی که‌ کتیبه‌که‌یان بو‌ بینی ..
له‌گه‌ل کتیبه‌ی - پوینسن دیلا پراتری - که‌ ئه‌وه‌یان تا بل‌ی
کتیبه‌کی خوش بوو . دوا‌ی نان خواردن دایکه‌ داوای ئی کردن
بچن له‌ گورپه‌پانه‌که‌ دا یاری بکن .. ئه‌وانیش پر به‌ دل هه‌زیان
ده‌کرد له‌گه‌ل - ماکس - دا بمیننه‌وه .. که‌ منی خویان هینا
برد .. دادی نه‌دا .. چونکه‌ دایکه‌ .. هه‌روه‌ها کابراش ئی یان
دوویاره‌ کردنه‌وه‌ که‌ پوین .. که‌ ده‌مه‌و ئیواره‌ گه‌رانه‌وه ..
ماکس نه‌وی‌ی به‌جی هیشتبوو .. دایکیان به‌په‌له‌ نانی شیوانی
بو‌ناماده‌ کردن .. که‌ بریتی بو‌له‌ قاوه‌ و شیرو په‌تاته .. هه‌ردوو
برا که‌ شادو به‌خته‌وه‌ر بوون .. هه‌زیان ده‌کرد باسی ئه‌فریقیا
مه‌یمون بکن .. بی‌ئه‌وه‌ی بزائن بو .. له‌وه‌پری ئاسوده‌بیرا
بوون .. دایکیشیان له‌وان که‌ ئی شادو به‌خته‌وه‌ر تر بوو .. باسی

زور شتی بو کردن : باسی مهیمونیک که جارنیکیان بینویه تی له بهرده می نوردون ژهنیکی منالدا چون هله پریوه .. دواپی دواپی لای کردن بنوون ..
 دهقیقه یه که تا دهره وه دهچی .. ناشینی بقرسن .. پیوست به وه ناگا .. به سه ریاندا نووشتاپه وه تا ماچیان بکا .. بی بی راگه یانندن که نه وهش نه وه ناهینی لای باپیره و داپیره باسی ماکس بکن .. چونکه نه وان هرگیز حاز به میواندرای خه لک ناکن .

بو چهند بوژیک ناوا له گهل دایکیانا گوزهراندیان : خواردنی بی ناوو نیشان و سه یریان دهخوارد .. چونکه دایکه نه یده ویست هیچ بخاته سه ر ناگر .. رانه به راز بوواپه .. موربه با .. قاوه و شیر .. گوشتی برژاو .. هرچی حازر به ده دست بوواپه ده بیته ویه وه .. دواپی نان خواردن هر دوو برا ده که وتنه میز پاک کردنه وه قاپ شورین .. به لام که باپیره و داپیره که رانه وه مناله کان که وتنه خوشی و حه وانه وه .. قوماشه که ی ژووری خر ایه وه سه ر میز .. په رداخ و کاسه و که ولی ناو مووبق هر یه که ی چووه شوینی خوی .. ریک خرایه وه .. داپیره ش له ناو کورسی جولانه که ی خویدا دانیشته وه .. له شیکی نه رم بوئیکی خوش .. نه ونده پیرو قله و بوو نه یده توانی له ماله وه بچینه دهر ... که لی مایه ی خوشبختی به که سیکت هه بی و هه میشه له مال و نه توانی هه نگاویک دور بپوا !

مناله کان دهر باره ی ماکس هیچیان لای داپیره نه درکاند .. چاوه پروانی کتیبی « ساتورنیتو فاراندولا » بوون .. چاوه پروانی ماکس بوون بیت و بیانبا بو سینما .. وینه یه کی زوری دیکه ی مهیمونیان پیشان بدا .. یه که دوو جاریش له دایکیان پرسه که ی « سینپور » بو سینما مده یانبا .. نه ویش به دهنگیکی گرو پر له خه مه وه ده پوت : نیتر ماکس ته واو .. پویشت و ناگه ریته وه .. کوربه چکولانه که ی ده پیرسی ناخو بو نه فریقیا چوته وه ؟ .. دایکه هیچ وه لامیکی نه دمه دایه وه .. که چی کوربه که ی هر وای دهرانی بو نه فریقیا که پراوته وه تا مهیمونه که ی بینیته وه .. هه میشه له و خه یاله دا بسو که بوژی له بوژان دیته وه .. له گهل قووله ره شیک و مهیمونیک به باوهشی یه وه .. نه وسا له قوتانجان ده یانباته وه ..

دهرگای قوتانجاناش کرایه وه .. پوری به سهردان هاتوه تا ماوه یه که له گهل مناله کاندایه بینیته وه .. زه میله یه که پر به هی و سیوی بو هیناون .. نه وانیش خریان خسته ناو فرپنه که .. ده ستیان بی کرد به شه کرو شه رابه وه بیانبرژینن .. دایکه ش تا ده هات خوی شپو خه راتر ده بوو .. هه میشه له گهل باپیره دا له هه راو شه پو فره رته نه دا بوون .. دهرنگانی ده هاته وه .. نه دهنوست و هر جگه ره ی ده کیشا .. هیچی وای نه دهنوست نه ده خوارد .. بوژبه بوژیش پتر ده بنیساو له پو لاوازو باریکتر ده بوو .. تا ده هات دهم و چاوی وردو بچو کتر ده بووه .. په نگو پووشی سیس و زهر دتر .. له م دواپیه دا فیر بووه برژاننگو به رچاوی ره ش ده کا .. تف ده کاته وه ناو سنووقیکی بچووک .. به دهم تف پوو کردنه وهش هر خه ریکی قه له م و فلجه ی نارایشته .. تویش له سه ر تویشیش بویره له دهم و چاوی ده دا .. داپیره ش به ده سته سربیک هه ولی ده دا بویه و بویره که له و دهم و چاوه بسرپیته وه .. که چی نه و پوری لی وه رده گپرا .. زویر به ده گمه نیش ده دا .. خو که دهمیشی ده کرده وه هر به حال نوزه ی ده هات .. دواندن نه رک و کاریکی گران بوو .. ده نگیشی نه و پیری بی هیزی ده نواند .. بوژیکیان دمه وئپواره ، دهر و بوری سه عات شه ش ، هاته وه مان .. هاتنه وه یه کی سه یرو ده گمان بوو .. چونکه هه میشه له وه دهرنگتر ده که رایه وه .. دهرگای ژووری نووستنه که ی له سه ر خوی داخست .. کوربه چکولانه که ی هات و له دهرگای دا .. کتیبیکی پراهینانی ده ویست .. له ژووره و پرا دایکی به تویره بییه وه بی بی راگه یانند که نیازی هه یه بنوی .. باشتر وایه عاقلانه و بی ناژاوه بپروا به ته نیا چی ی بهیلی .. که چی کوربه که ی به ترس و له رزه وه تی ی که یانند که زور پیوستی به و کتیبیه یه .. دواپی نه وه دایکه هات و دهرگا که ی بو کرده وه .. له هه موو لایه که وه دهم و چاوی ته ر بوو .. زور ناوسا بوو .. مناله که ی هه سستی بی کرد که دایکه گریاوه .. که که رایه وه لای داپیره بی ی وت :

« دایه ده گری ... »

داپیره و پوری سه ریان له بن گوئی یه کدی ناو به هینمی بو ماوه یه کی دپیز که وتنه چرپه چرپ .. دهر باره ی دایکی دهدوان .. به لام هیچ له م ورته ورته تی نه گه یشت .

شه ویک له شه وان دایکه نه گه رایه وه .. باپیرهش به پئی
 پتی هر ده هات و ده چوو .. هر له سهر بیجامه که وه پالتوگی
 له بهر کرد .. داپیرهش زووزو مناله کانی به سهر ده کرده وه ..
 ناریک و خوارو خییج له ناو نوینه که دا پاکشابوون .. به ناشکرا
 گویان له هات و چوی داپیره و باپیره بوو که به ناو ماله دا
 ده سوورانه وه سره وتنیان بو نه بوو .. په نجه ره کانیان
 ده کرده وه .. دایانده خسته وه .. مناله کان ته او توفی بوون ..
 شه و تپه پری .. بو سهر له به یانی زوو له بنگه ی پولیسفانه وه
 ته له فونیان بوکرا :

دایکیان له ئوتیلینکدا لاشه که ی دوزراو مته وه ..
 زه هریشی خوار دووه .. نامه یه کیشی به جی هینستوووه !
 پوری و باپیره و مپیش که وتن .. داپیرهش ده میزیکاند ..
 مناله کانیس بو لای پیرمژنیک رموانه کران که له نهومی
 زیره وه ده زیا .. ئه و یش هر دمیکردو ده یوته وه :

« په کوه .. دایکی بی دل و د مروون .. و مره دوو
 منانی ئلوا به جی بیلی ! »
 دایکه یان هینا یه وه مانی .. که له سهر پنجه فه که له کلنیان
 ده میچا دوو کورمه که ی چوون بیبیزن .. دیومیراش پیلوه
 چه رمینه به بریقه که ی له پئی مردوو مه که داگند .. جله
 ئاوریشمی یه سوور بلومه که شی له بهر کرده وه .. کراسی
 زه منانی بوو کینی .. زور ریوه له و بچووک دیار بوو .. هر
 و مک بوو که شوو شه یه کی بی گیلن پاکشا بوو .
 بینینی گولو موم له و ژوره کونینه دا شتیکی سه یرو
 سه مره بوو .. پوری و داپیره و دیومیرا چوکیان دادا بووه و
 نوژیان ده کرد .. وتیشیان به هه له زه مره که ی خوار دووه ..
 نه گینا قه شه بو د موباره کی ، توخنی نه ده که وت که ربیزانیایه
 به دهستی نه نقه ست خوی کوشتوووه .. دیومیرا به مناله کانی
 وت که ده بی دایه ماچ بکن .. ئه وانیش به دوا ی یه کیدا
 هاتن و به و پری شه مره وه پروه ته سارده که یان ماچ کرد ..
 پاشان گوپو ناشتنی ویست .. زوری خایاند .. له م سهر تا نه و
 سه ری شاریان پری .. شلو شه که ت بوون .. دوزن فیچلیانی و
 ژماره یه کی زور له هاوریکانی تانجان و یانه ی گنجان له
 پرسه که دا ناماده بوون .. تا بلی گورستانه که سارد بوو ..

بایه کی ساردیش هه لیکرد .. که گه رانه وه داپیره دهستی به
 فینگو گریان کرد .. که پاسکیله که ی بینی نه وه نده ی تر
 زیرکندی و که وته لاوانه وه .. چونکه کتومت ده هاته وه یادی
 چون سواری پاسکیله که ی ده بوو .. چون ده رده پهری ..
 به خوو به و له شه سووکه وه .. مل پیچه که ی که له هه وادا
 ده شنایه وه ورشه ی ده هات .. دوزن فیچلیانی ده یوت :
 « نیستا نه و له به هه شته ! ، هه قیه تی چونکه نه ییده زانی
 به نه نقه ست خوی کوشتوووه .. یان زانیویه تی و خوی لی گیل
 ده کا .. به لام مناله کان نه یانده زانی ئاخو به راست به هه شت
 هه یه .. چونکه باپیره ده یوت : « نی یه ! ، داپیرهش ده یوت
 : « هه یه ! ، جاریکیشیان دایکیان وتی به هه شت و شتی وا له
 گوپی نی یه .. نه فریشته ی چکولانه و نه موسیقای خوشیش
 هن .. به لکونه ونده یه مردوو مه کان ده چنه شوینیک که له پی نه
 ساغن ونه نه خوشیش ده که ون .. له ویدا هیچ ناخوازی .. نه وه
 نه بی به کروکی بو خوت بنووی ..

هر دوو برا تا ماوه یه که له گه ل پوری چوونه وه لادی .. هه موو
 که سی له گه لیانا میهره بان و به به زه یی بوو .. ماچیان ده کردن ..
 ده یانگرتنه باوش .. ئه وانیش تا بلی شهرمن بوون ..
 به یه که وه نه باسی دایکیان ده کرد نه باسی (سینپور
 ماکس) .. له ده لاقه یه کی مانی پوری کتیبه که ی « ساتورنینو
 فاراندولا ، یان دوزیبه وه .. له خویندنه وه ی تیر نه ده بوون ..
 که لی که فییان بی ده هات .. به لام کوربه که وره که ی زور جار
 دایکی ده هاته وه یاد .. نه و ریژه ی له قاوه خانه که داو له گه ل
 ماکس دانیشتیوون .. که توند دهستی گرتبوو .. یه که پارچه
 پوری که یف و خوشی لی ده باری .. وای به خه یالدا ده هات که
 بویه دایکی زه هری خوار دووه چونکه ماکس بی هه ست و خوست
 که پراوته وه نه فریقیا .. مناله کان له گه ل سه که که ی پوری
 که وتیوونه یاری و به زم .. سه گیکی خه پان و خوشه ویست که
 ناوی [بویی] بوو .. فیر بوون چون به سهر دره خته کانا
 هه لگه پین .. که هر گیز پیشتر نه یانده توانی .. هه روه ها ..
 به یه که وه له ناو پوباره که دا مه له یان ده کرد .. خوش بوو که
 نیواران ده که رانه وه لای پوری و دهستیان به یاری « مه ته لی
 وشه لیک داپراوه کان ، ده کرد .. له کن پوری شادو به خته وهر
 بوون .. که گه رانه وه کن داپیرهش ئاسوده تریش بوون ..

دایره له سهر کورسی په کله ی خوی داده نیشته .. دیسانه وه دهیویست به توفی سهری گوی یان پاک بکاته وه .. په کله شه ممه په ک به رهو گوږستانه که به پری که وتن .. دیومیراش به که لیان که وت .. باوه شیک گولیان کړی .. له ریگی که پانه وه له به ردهم بارینکدا وهستان تا شه رابی د ینش ، ی که رم بکړن .. له گوږستانه که شدا - له سهر گوږی دایکیان - دایره نویزی کردو تیر گریا .. به لام زور له مه زنده وه عه قل دوود بوو که نه و گوږو خاچه کان و بگره ته و اوی گوږستانه که ش هیچیان بو نه و دایکه هین بکړی .. نه و دایکه ی که سابه که فیلی لڼ ده کرد .. خوی هه لده دایه سهر پاسکیل و دهرده پهری .. چکه له وانه ش .. چکه رهش ده کیشا .. هه میشه کوچه و کولانه کانی لڼ ده گوږاو خوی ون ده کرد .. شه وانه ش ده گریاو به ره هه نسک دهیگرت .. نیستا نوینه که یان بو پان و به ریتر بووه .. هر په که یان سهرینیکی ته نیای به رده که وی .. به ده که ن دایکه یان ده هاته وه یاد .. چونکه نه و یاده نازاری ده دان .. بگره ته نها یادیک ته و او شه رمه زاری ده کړن .. هندی جار هر په که یان له ناستی خوی وه هه ولڼ ددها به بی دهنکی شیوه ی بکاته وه ... دیمه ن و پووخساری بیته وه به رچاوی .. خه یال نه وه منده ی پر نه ده کرد .. قزه لوول و کورته که ی .. هه ر دوو ماسی پشت چاوانی .. لیوه کانی .. تا ده هات له به ر دیده ی خه پالیاندا دووو دورتر ده که وتنه وه .. هیچ ناکاریکی دایکه یان نه ده هاته وه به رچاو .. توخی نه ستوری توزه زهرده که ی سهر پوی نه بی .. نه وه یان زهق و زوپ ده هاته وه به رچاو .. به ره به ره ده تاپه وه تا له دوا پیدا ده بوو به خالیکی زهر دو بهس .. نه ی شیوه ی پووه ته کانی .. دهم وچاوی .. هه رگیز او هه رگیز نه ده هاته وه یاد .. نیستا هه ست ده کن که هه رگیز نه و دایکه یان خوش نه ویستوه .. ده شی نه ویش نه وه منده نه وانی خوش نه ویستبی .. خو نه گه ر خوشی بوویستنایه .. خوی دهرمان خوارد نه ده کردو خوی نه ده کوشته .. نه و چاره گوی یان لڼ بوو که دیومیراو کول هه لگره که و پیره ژنه که ی نهومی خوارموو خه لکیکی زوریش هر هه مان رایان دهرده بزی .. سالان هاتن و سالان تیبه رین .. مقاله کنیش که وره تر بوون .. به سهرهات و کاره ساتی زوریش پوی دا .. نه و پووه ی که هه رگیز خوشیان نه ده ویست .. بو هه تاهه تاپه له بیر کراو به ته و اوی که و ته ژیز ته می بیرچوونه وه .

● له کتیبی :

ITALIAN SHORT
STORIES (I)

Edited by / ReLeiqh Trevelyan
Penguin Books

[۱۳۱ — ۱۰۹]

کورته ی ژبانی

له « پالیرمو » .. له سالی (۱۹۱۶) دا له دایک بووه .. له منالی په وه تا سالی (۱۹۲۹) له شاری - تورین - ژیاوه .. له سهرهتای سی په کان بو په که مجار شووی به - لیون کنزبیرگ - کرد .. نه و پیاوه پوژنامه نویسیکی پامیاری و به ره که ز پووسی بووه .. وتارو راپورت نویسیش بوو .. زود شاکارینشی له پووسی په وه وهرده گیرا .. سهره رشتی ده زگایه کی بلاکرونه وه ی ده کرد به ناوی (نیناود) .. هم نافرته چیروکنووسه له سهرهتای جهنگ له شاری - کونفینو - دا گیرسایه وه .. به لام له هاوینی (۱۹۴۲) دا که رایه وه پوما .. که له وی له (۱۹۴۴) دا میرده که ی مرد .. که له وانه یه نه له مانیه کان دهرمان خواردیان کردبی .. چونکه میرده که ی به سهر دهرکردنی پوژنامه یه کی نه نیی په وه گیرا . له (۱۹۴۵) دا که رایه وه - تورین - و له بلاوکردنه وه ی « نیناودی » دا که و ته به شداری .. له (۱۹۵۰) دا شووی به گابریل بالدینی کردو که رایه وه پوما .. به په که وه چون بو (لندهن) .. له وی میرده که ی بوو به به ریوه به ری ناموزگایه کی نیتالی (۱۹۵۸ - ۱۹۶۱) له سالی (۱۹۶۹) دا میردی دووه میش مرد .. نیستا ناتالیای چیروکنووس له (پوما) ده زی .

هم نافرته ریپایکی ریالیزی گرتووه و به ری نه داوه .. له (۱۹۴۲) تا (۱۹۷۵) و سالانسی دواپیش له بلاوکردنه وه ی کورته چیروک و چیروکی دریزو پومان و شانوگری نویسن نه که وتوه .
له ته کنیکی مونولوگ به کارمیناندا نه وه منده زاتیانه شوږ ده بیته وه ناو دهررون .. هه رده لڼی له گال خوی ده دی .